

Radiová Orientační Jízda - ROB o hodně jinak, aneb – naučme se vyhledávat rušící trolly

Zorganizování soutěže **ROJ** - Radiové Orientační Jízdy je nostalgický skok do minulosti. Myšlenka se zrodila při situačním akceptování reality, že 50 let života síly ubralo, ale chuť zůstala. **Radiová orientační jízda** je vzdáleně podobná klasickému ROB, kdy se na malém prostoru cca deseti kilometrů čtverečních, obvykle v členitém terénu, vyhledávalo několik ukrytých vysílačů – lišek. (Po vlastních). Naše věková kategorie (až na světlé výjimky), už by tento klasický ROB asi nebyla schopna absolvovat, a to ani ve zvláštní kategorii seniorů. ROJ - radiová orientační jízda, umožní HAMům i v naší věkové kategorii vrátit se k někdejšímu hobby, kterému jsme před padesáti lety zasvětili spoustu energie a času.

ROJ, na rozdíl od **ROB**, se odehrává v prostoru cca 100 km², který je definován pomocí čtyř malých QRA čtverců. Tady ale v porovnání s ROB, pracuje pouze jedna liška, kterou je třeba co nejrychleji vyhledat. Soutěž ROJ je vypsána pro dvě samostatné kategorie.

Kategorii A představují mladší a fyzicky zdatnější soutěžící, kteří soutěží o **co nejrychlejší vyhledání reálné lišky** – vysílače,

Kategorie B jsou dálkoví zaměřovači, kteří soutěží obvykle od krbu. Jejich úkolem je; co nejpřesněji zaměřit radiovou lišku **na větší vzdálenost**. Jejich QTH není omezeno oněmi QRA čtverci, kde se liška nachází, v podstatě je QRB dáno slyšitelností signálu lišky. Kritériem úspěšnosti určujícím pořadí soutěžících v kategorii B je **přesnost zaměření** (azimut) jinak řečeno, parametr QTI.

Průběh soutěže

Radiový vysílač (liška) je umístěn v automobilu, na dopravně lehce dostupném místě, obvykle tam, kde parkují desítky jiných vozů. Prostor umístění lišky je v zadání soutěže definován souborem čtyř malých QRA čtverců, viz příklad níže.

Start závodu je v zadávacích podmínkách soutěže definován časem, kdy liška začne poprvé vysílat. První vysílání lišky trvá pět minut, každá další relace následuje vždy po pěti minutách a tyto relace už budou pouze jednodominutové. Soutěžící v kategorii B mají za úkol pomocí směrových antén (z domácího QTH) zaměřit co nejpřesněji radiovou lišku a na frekvenci 444,444 MHz*, kde je komunikační kanál soutěže ROJ, sdělit řídicí stanici OK2RSK své přesné QTH a výsledek zaměření (QTI), ve formátu, jak je uvedeno níže. (Jde o formát poskytovaný platformou MAPY.CZ) Řídicí stanice přijatý soutěžní kód potvrdí zopakováním přijatých údajů. Sběr dat od soutěžících v kategorii B je omezený na dobu 15 minut od začátku vysílání lišky. Měření po tomto termínu už nebudou akceptovány.

Nažhavení závodníci v **kategorii A**, kteří z praktických důvodů vyčkávají někde uvnitř definovaného prostoru čtyř QRA čtverců, poslouchají na komunikačním kanálu** provoz řídicí stanice a zapisují si údaje od všech do soutěže ROJ přihlášených soutěžících v **kategorii B**. Využitím odposlechnutých údajů (QTH a QTI) za pomoci mapy z platformy MAPY.CZ, si lze významně zrychlit přepravu z místa individuálního startu do blízkosti umístění radiové lišky. (Není to nutné, lze samozřejmě použít i metodu známou z ROB. Pro dohledání lišky to jinak ani nepůjde). Pořadí soutěžících v kategorii A je určeno pořadím objevení lišky. (Bude zaznamenáno fotopastí). Nalezení lišky nahlásí soutěžící v kategorii A řídicí stanici OK2RSK na FRQ 444,444 MHz*, která poskytne soutěžícímu další pokyny pro opuštění prostoru kolem lišky a propřesun na místo vyhodnocení.

Při prvním zkušební ROJ bude pouze jedna kategorie ve skupině A, kdy se nebude rozlišovat mezi dopravními prostředky (automobil, motocykl, bicykl). V případě úspěchu ROJ a zájmu o reprízu se pravděpodobně kategorie rozšíří. U zkušební varianty soutěže ROJ je povoleno využívat podpory druhé osoby- řidiče. Kategorie B je SO (single operátor). Tato kategorie je určena především pro méně mobilní operátory, kteří by nezvládli ani jízdu autem. Kategorie B je realizovatelná od krbu, QTH je libovolné, omezení definuje slyšitelnost signálu lišky.

Vyhodnocení a předání cen se uskuteční do cca dvou hodin od prvního nalezení lišky. Soutěžící, kteří lišku nenaleznou ani do dvou hodin po vítězi, se mohou na základě pokynů řídicí stanice dostavit na místo vyhodnocení, kde budou oceněni diplomem za účast. Účast nehodnocených je žádoucí, není však povinná, HI.

CENY (donor OK2ER)

Kategorie A

1. Cena: Magnetická smyčková anténa MLA-M
2. Cena: Magnetická smyčková anténa MLA-S
3. Cena: Magnetická smyčková anténa MLA145 a MLA435 ►

Kategorie B

1. Cena: ant. analyzátor nanoVNA, anténa MLA435, kniha MLA 5. vydání
2. Cena: anténa MLA435, kniha MLA 4. vydání, MLA 5. vydání
3. Cena: MLA 4. vydání

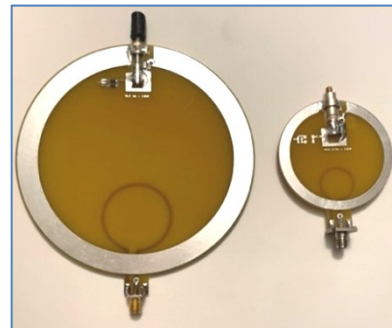
Všichni přihlášení - pamětní list. Podrobnosti o anténách jsou na www.loop2er.cz

Vzor QSO

OK2RSK tady OK2XYZ QTH 49.7861972N, 18.1326961E QTI 45

Příklad umístění lišky – malé QRA čtverce JN99BS JN99BT JN99CS JN99CT

*) a **) bude upřesněno

Prototypy magnetických smyčkových antén pro 2 m a 70 cm

Předběžný zájem o účast na pilotní soutěži ROJ
potvrďte prosím na e-mail: o.burger@loop2er.cz

Já už ty přednášky a ukázky na školách ani moc dělat nechtěl a váhal. Výsledek je většinou nehmatatelný, člověk jen opravdu občas má nějakou zpětnou vazbu, že se někomu něco pak povedlo, dostal se na školu a je plně spokojený a má super práci, o které se mu moc nemohlo ani snít a **snad jsem byl někde na začátku já s nějakou přednáškou a divítkem**. Něco je už v 7. třídě vysvětleno, většina právě na gymplu. Vysokoškolák by měl aspoň kriticky myslet, přemýšlet, než něco plácne, nečist dezinformační weby a občas pochybovat, když slyší „křišťálově čisté pravdy“ v hospodě, od „Blaženy z prasečáku“ a podobně. Ale oni jen mluví, co se jim právě hodí, manipulují většinu laiků, dělníků z montoven, co opravdu nechťejí přemýšlet a ráno si koupí cestou do práce nějaký ten Blesk. Tam je to vše jasně napsáno, žádné pochybnosti, mozek netřeba zapínat. (Nechci urážet žádnou skupinu lidí, ale bulvár obecně má toto přesně v popisu.) Však oni si ti politici v jedné větě matematicky 2x i 3x protiřečí. Jsou schopni si špatně vyložit statistiku, jen aby to podpořilo jejich momentální mínění a nějak urazilo jejich oponenta a protínázor. Jsou schopni špatně postavit úlohu a usuzovat z toho něco, co tam naprosto není a nebo z jiných dlouhodobých statistik přesně takto vychází i bez nějakého nového přičinění, tedy je to nějaké pozadí a ne výsledek jejich krátkodobého pozorování. Příklad: Když si doma zapnu GM-počítač, taky uslyším praskání, jak mi tam proletují beta a gama částice. Ale oni to zapnou před kamerou na 5 sekund u elektrárny Dukovany a usuzují z toho na únik radiace??! Toto stejné naměří i v Krkonoších nebo Tatrách stejně jako u Labe. **Kdyby jen znali přírodu, fyziku, statistiku, metodiku měření a počítání, toto nikdy nemohou říct.**

Při čekání na STK jsem vyslechl velmi zaujatý rozhovor o 5G, elektromobilitě a Covid. Hlavní myšlenky: „Nebylo 5G, nebyl Covid!“ „Nebyly elektromobily, nebyl Covid.“ Co z toho plyne?!: „Za Covid mohou elektromobily a 5G! Je to do očí bijící a ONI to ti mladí nevidí a stále něco mění a nechápou, jak světu škodí. Na toto snad stačí selský rozum. Dříve bylo líp.“ To pak podle stejné vzorce můžeme říci, že systém GPS přinesl AIDS a parní lokomotivy vyhnaly morovou epidemii z Evropy. Ach jo. Ten Lenin měl přeci jen v jednom pravdu: „Učit se, ...“

A i když to nebylo vyloženo o elektronice, rádiu a využití fyziky, nakonec jsem do tohoto cyklu motivačních přednášek a ukázek opět letos šel. Bylo to pojato jako aplikace fyziky a matematiky v praxi. Žádná politika, Covid a podobně. (Na to si musí přijít každý sám.) Praxe a zdravý rozum. Kde je jaký princip použit, kde se používá jaké čidlo, kde je elektronika na místě a kde je mechanika jistější (napouštění nádoby splachovače nebo plovákový spínač čerpadla, aby se toto neza-vzdušnilo, když je vody málo), kde se používá měření (napětí baterie je 4,42 V, paliva máme 85 %), kde testování (baterie je OK), kde indikace (topení běží, v autě je dost oleje, dochází benzín). Kde je ovládání (plotýnka vaříče je na stupeň 2), kde je zpětná vazba a regulace (udržuj teplotu plotýnky na 120 °C). Proč FV elektrárna 4 m² na garáži nemůže mít deklarovaný výkon prodejcem a vytopit 5+1 včetně všech elektrospotřebičů 365 dnů v roce a 24 hodin denně. **A na toto a kde co jiného mám skoro 30 praktických funkčních testů na modelech ►**

A tak jsem měl za poslední tři týdny osm tříd na gymplu a to většinu z nich na poloviny, tedy zážitek byl celkem individuální, osobní a myslím hodně intenzivní. Ještě to bude dva týdny pokračovat. Dělal jsem si u každé třídy **letmý „průzkum“, co chtějí dělat po škole**. Abych věděl směr, kterým přidat, nebo kde zapracovat při nějakém rozhodování. Přeci jen je to gympl. Všeobecná škola a jakýsi předpoklad, že by mohli nakonec i na technickou školu nebo aspoň nějakým tímto směrem, kde se bude uvažovat pak nějak racionálně.

Naprostá většina jsou budoucí právníci. Nepočítaně! Manažeři. Mnoho. Někaký baron přes kryptoměny (-asi vtip), ekonom. **-Zatím žádný učitel matematiky či fyziky, technik, žádná věda, vývoj, výzkum.** Ani koníčkem žádný šikovný technik, modelář. Z těch všech studentů asi 3 - 4 by chtěli jednou být lékaři. (Jeden zdůrazňoval „dobrý lékař“. -Vypadalo to na nějakou špatnou zkušenost z rodiny a on bude jednou „ten lepší“. -Což je sice smutný příběh, ale sakra dobré předsevzetí.) Dvě holky chtěly do zdravotnictví, ale ne jako lékařky. Jeden mi hlásil lékárníka. Asi dva snad budou fyzioterapeuti. Jeden sportovec. **Hodně nevědělo, ale byli si jisti, že nic s matematikou a fyzikou.** (-Proč šli na gympl?! Kvůli jazykům a biologii? Možná kdyby biologové dnes uměli matematiku, statistiku nebo interpretaci grafů či geometrickou řadu, nemuseli by plácát občas ty nesmysly v médiích.) Asi dvě psychologičky a nějaká sociologie tam byla. **Jen jeden kluk měl jasno, že chce na ČVUT, ale „jen na IT, na nějaké programování“, ale zatím to ještě nezkoušel. Vůbec! Jen hraje hry. Nemá představu, jen nějakou mlhavou vizi. A na co čeká? Je skoro dospělý, bylo mu 17 - 18 let, chce to dělat a ještě to nezkusil? -Do pytle, co dělal do teď?! Jak chce dohnat ty, co to dělali od malička?**

Asi čtyři mladší kluci mi odpověděli, že by chtěli být jako já a tedy půjdou na stejnou školu, ať to bylo cokoli, a budou dělat přesně to, co dělám já. Včetně elektroniky, mikrovln, meteosond, Elektrotáborů, EME, přednášek pro děti a podobně. -HA HA HA. Občas se takoví najdou. Rád odpovídám (veden svou pověstnou skromností): „To každý, to by chtěl každý!“

Vysoká škola sice byla fajn, ale já už dlouho před tím, v průběhu školy i po ní dělal tyto věci jinde a jinak. Škola byla povinnost, vzdělání, socializace. Dobrá zkušenost, spousta znalostí, mnoho možností a kamarádů, tedy jistě neuškodila. Ale **začátek musí být podstatně dříve**. Rodina, možnosti doma, dílna, materiál, co se dá zničit, nenávratně rozebrat, součástky, kutění od školky, chemické a fyzikální pokusy s tátou (kdyby to bylo jen rozpouštění soli a zase krystalizace zpět), motivace tím, že vidím výsledky ostatních na technických soutěžích a tehdejších elektrotáborech a letních soustředěních. Několikrát jsem navštívil strojírenské výstavy na BVV (s průvodcem, komentářem), služební cesty s tátou na zajímavá místa, dělal jsem slohové práce, referáty a aktuality do školy z Amatérského rádia nebo z toho, co jsem viděl v radioklubu či co se technického probíralo na převaděči OK0H (i když to většina spolužáků nechápala, dnes to, o čem jsem tehdy mluvil, používají všichni do jednoho).

Od 15 let jsem s tátou vedl technický kroužek a sám chodil do radioklubu 2x i 3x týdně. O víkendech soutěže, závody. **Nejlepší byly soutěže mládeže, kde jsme především u starších viděli, co dělají. To byla inspirace a motivace. Dnes mají na YouTube miliony videí. Ale nemají tu motivaci, ten osobní kontakt, impuls.** Sociální kontakt, který ty sociální sítě nemohou paradoxně splnit. Musí si na TO každý ve škole, po škole nebo v kroužku sáhnout, zkusit si něco, vidět něco, čemu zase tak plně nerozumí, najít a sáhnout si na čerstvě nalezenou ještě zmrzlou meteosondu, co byla „na hranici kosmu“ 3x výše než dopravní letadlo, půjčit si domů nějakou stavebnici (Voltík, Arduino, ESP32 Octopus Lab) a pak se mi pochlubit nebo mi napsat či zavolat klidně v noci, když bude náhodou nějaký problém. Nebo se pak poradit s ostatními ve škole či na kroužku. Děti si na mých přednáškách zkusily v průběhu tří týdnů poprvé v životě pájet. A byly jich desítky. A přišly mi už tři mejly od rodičů (cca 1,5 - 2 % účinnost, nic moc), něco jako poděkování a kde že pořídit nějakou dobrou páječku, že by děti chtěly něco začít dělat. Tak, snad aspoň k něčemu to bylo. Dobrý začátek.

Petr Kospach, OK1VEN

Milí čtenáři,

před blížícím se 250. číslem HK obrátil jsem se na skupinu mých nejbližších spolupracovníků s žádostí o názor, **jestli a jak pokračovat ve vydávání Hamíkova Koutku**. Zhuštěný a neuspořádaný souhrn jejich vyjádření je zde, bez jmen a volaček:

- **Ubrat, ale nepřestat.** Co nejdéle pokračovat. Pokud to zvládneš, vytrvej ve vydávání Hamíků, případně i knížek. Ještě o kousek posuň to, co jsi dosud vytvořil.
- **Rejstřík článků z HK na webu** – výborný nápad. Aktualizovat s každým novým číslem.
- Napsat jednoduchý **příklad, jak má vypadat dotaz v Googlu**, aby Google hledal podle kombinací klíčových slov přímo (a pouze) na stránkách www.hamik.cz
- **Fleška s potiskem bude dobrý dárek.** Použití na vyhledávání klíčových slov. 3D obal není problém.
- **Papírová kniha je lepší.** Bylo by zajímavé zjistit, kde ji mají a jestli jí používají a k čemu.
- **Vydat souhrnnou knížku HAMÍK v angličtině.** Spoluautoři v ČR budou nadšeni myšlenkou, že se jejich práce otevře širšímu světu.
- Nabízená **částka pro lektory** projektu Talent Hamík je dnes už **nezajímavá**.
- **Vyhlásit anketu**, o která téma mají hlavně dětští čtenáři zájem - jestli z provozu, praktické návody, více technika nebo více vysílání, jaký provoz, jaká pásma? Něco si postavit? Nebo základy jak věci fungují? Nebo spíše elektroniky? Reportáže z expedic, závody? Pozemní provoz, družice, vesmír? „Postavte si nebo poproste zkušenější když si netroufnete, zjišťujte, ptejte se jak to funguje, naučte se to spravit.“
- **Hamíka „onlajnizovat“** a udělat z něj tak trochu „sociální síť“ pro radio- a elektrokroužky.
- **Máš nějakého nástupce**, který by mohl v projektu HAMÍK pokračovat? Řekl bych, že cokoli jsi do dnešního dne udělal pro HAMÍK, dobře jsi udělal. Tedy jakkoli se rozhodneš, bude to dobře. Z mého sobeckého pohledu bych si přál HK dostávat pořád!
- **Publikovat** na Facebook nebo Tweeter, nebo ve formě blogu. Jenže to by znamenalo další práci navíc.
- Myslím, že jsi toho pro radioamatéry vykonal dost a teď už **můžeš odpočívat**. Svoje dílo zachovej, ať už na flešce nebo na DVD. Pokud toho ale necháš, již nikdy se k tomu nevrátíš.
- **Hamík je poklad** a to především společenský, je to platforma, na které jsme schopni se sdružovat, vzájemně podporovat, případně lobovat.
- **Zvolni na čtrnáctideník**, nebo měsíčník. **Nebo omez rozsah.** Nemělo by tě to zdravotně ničit. Zbude ti čas na vysílání, i na přiměřený pohyb.
- **Nepřepřahuj ze dne na den!**
- **Dej dohromady knihu** jak jste se věnovali talentům, resp. jak jste objevovali talenty, a co oni pak dokázali.
- Tvoje práce je velmi záslužná a nemá v naší komunitě obdoby.
- **Dělej co tě baví.** Určitě pokračuj v tom, co děláš, a nenech se odradit. Ztrácíš-li ale důvod své práce, zabal to. Je umění včas odejít, i pokud máš úspěchy a sem tam ti někdo poděkuje. Jdi o kousek dál a zkus přemýšlet jinak nebo případně o něčem jiném.

Milí čtenáři, vyjadřujte se k budoucnosti Hamíka
i po vydání HK 250.

-DPX-

Převzato z FB

"Jízdní kolo je pomalá smrt planety.
Generální ředitel Euro Exim Bank s.r.o. přinutil ekonomy přemýšlet, když řekl: "Cyklista je katastrofa pro ekonomiku země. Nekupuje auta a nepůjčuje si na ně peníze. Neplatí pojistky. Nekupuje palivo, nevystavuje auto potřebné údržbě a opravám. Nepoužívá placené parkoviště. Nezpůsobuje závažné nehody. Nevyžaduje více pruhů dálnic. Nestane se obězní.
Zdraví lidé nejsou pro ekonomiku užiteční. Nekupují léky. Nechodí do nemocnic ani k doktorům. Nic nepřidávají k HDP země.
Naopak každý nový obchod McDonald vytvoří nejméně 30 pracovních míst pro: 10 kardiologů, 10 stomatologů, 10 odborníků na stravu a výživu, a také evidentně pro lidi, kteří pracují v samotném obchodě".
Vybírejte pečlivě: cyklista nebo McDonald? Tohle stojí za zamyšlení.
PS: Hmmm, a chodí jsou ještě větší hajzlové. Ti si ani to kolo nekoupí."

Ted' se bojím přiznat, že rád chodím pěšky,
poznává Luděk Knybel,
který nám poslal tento krásný text.

Výsledky Minitestíku z HK 248 Jirka Němejce OK1CJN píše: Je to směla, Nobelova cena z toho nekouká. O perpetuum mobile nejde, ale o sériovou rezonanci. Při kmitočtu sítě 50 Hz má kondenzátor 16 µF reaktance cca 199 Ω. Aby cívkla měla opačnou reaktanci o stejné absolutní hodnotě, měla by mít induktivnost okolo 0,633 H. Tedy docela "poctivá" síťová tlumivka.

Jako první z juniorů správně odpověděl Honza Zelenka (15).

Dospěláci: Jiří Nemejc OK1CJN, Vladimír Štemberg, František Svoboda, Tomáš Pavlovic.

Náš Minitestík Pan Kocourek šel do Kocourkova. V půli cesty potkal čtyři babičky. Každá babička nesla čtyři tašky a v každé tašce čtyři kočky. Každá kočka měla čtyři kotata. Kolik kotat nesly babičky do Kocourkova?

Námět: Jan Bařinka

Odpovídejte nejpozději v pátek do 18. hodiny, výhradně na dpx@seznam.cz

Zdibec moudra na závěr

Oprah Winfrey

**Když budete vypočítávat co již máte, budete mít vždycky dost.
Když budete vypočítávat co ještě nemáte, nebudete mít nikdy dost.**

HAM je mezinárodně používaný pojem pro radioamatéra

HAMÍK je tedy mladý, začínající, budoucí radioamatér

HAMÍKŮV KOUTEK

je určen pro vedoucí a členy elektro - radio - robo kroužků, jejich učitele, rodinné kluby, rodiče, prarodiče a všechny příznivce práce s mládeží; vzniká ve spolupráci s ČRK, ČAV a OK QRP klubem

Toto číslo vyšlo 12. února 2022

Vychází každou sobotu v 08:00 h

Všechna předchozí čísla HK, adresy kroužků, stavební návody a mnoho dalšího najdete na <https://www.hamik.cz/>

© Petr Prause, OK1DPX, redakce HAMÍK, Čechovská 59, 261 01 Příbram, tel. 728 861 496, dpx@seznam.cz